

פרוטוקול מס' 322
מישיבת ועדת החינוך והתרבות
יום שני, כ"ו בתמוז התשמ"ח - 11 ביולי 1988 - שעה 11.00

נ כ ח ו:

חברי הוועדה:
נ' רז - יו"ר
פ' גולדשטיין
י' גיל

מוזמנים:
א' הראל - יו"ר רשות השידור
א' פורת - מנכ"ל רשות השידור
א' אבנר - רשות השידור
ע' עמר - סמנכ"ל לענייני כוח-אדם
כ' שלום - משנה ליועץ המשפטי של רשות השידור
ש' צימרמן - דוברת רשות השידור
מ' בוטון - יועץ משפטי של הוועדה
ב' נסים - משרד החינוך והתרבות

מזכירת הוועדה: ד' פלר

ר ש מ ה: ע' הירשפלד

סדר-היום:
1. חוק חינוך מיוחד.
2. שאילתות.

3. התפטרות ברשות השידור - הצעה לסדר-היום של ח"כ ח' גרוסמן.

1891

1. חוק חינוך מיוחד

היו"ר נ' רז:

אני פותח את הישיבה של ועדת החינוך והתרבות. בפתח הישיבה אני רוצה להודיע, בהמשך לישיבה מהשבוע שעבר בענין הניסוחים האחרונים של חוק חינוך מיוחד, שהוועדה מסכימה - ואני אומר את זה על יסוד הידברויות עם חברי הוועדה - שבסעיף 17 לחוק יהיה כתוב: בהסכמת שר האוצר. ובסעיף 18, שעוסק בקביעת הקריטריונים המקצועיים והשירותים הפרה-פסיכולוגיים, גם שם יהיה כתוב: בהסכמת שר הבריאות. זה מוסכם על-ידי כל הצדדים ואני מבין שהוועדה מאשרת את זה. תודה רבה.

2. שאילתות

י' גיל:

יש לי שתי שאילתות. 1. אני חושב שתופעת ההעסקה בבחינות הבגרות, כפי שבאה לידי ביטוי בטיפול של בית-הספר הריאלי בחיפה מחייבת אותנו כוועדת החינוך והתרבות להידרש לנושא, כי הנגע הזה פושה בצורה מאד-מאד רצינית. אתמול גם שמענו שסטודנט החליף את חברו בבחינה.

ב' נסים:

זה שייך להשכלה הגבוהה. אלה שני דברים שונים.

י' גיל:

אני מדבר על העקרון של העתקות ושל זיופים, על הרדיפה אחרי תוצאות שלא מגיעות לנו. לוועדה אסור להיות אדישה לזה. אני רוצה להציע ליושב-ראש שהוועדה תקיים דיון בענין ההעתקות, עוד לפני שהכנסת תצא לפגרה, ואולי להזמין את מנהל בית-הספר הריאלי ועוד קבוצה של מנהלי בתי-ספר תיכון. אני חושב שבזה נתרם תרומה ממשית לענין.

2. בידי מאמרים ועמדות שהציגו אנשים שונים בנושאים העומדים ברומו של עולם. גב' שושנה באייר נדרשה לענין רמת הלימודים בבתי-הספר העל-יסודיים, והיא קובעת את עמדתה ואומרת שיש ירידה מתמדת ברמת הלימודים בבתי-הספר העל-יסודיים.

לפי דעתי, האינדיקציה הזאת של ירידה, גם אם היא על פניה נראית, היא בעייתית מאד לנו מבחינת הכנת תלמידי בתי-הספר התיכוניים למפגש עם האקדמיה. הצרכים של האקדמיה היום עולים, למרות הקשיים שהיא נתונה בהם, והיא תעשה נכון אם היא תקפיד על הרמה. בכדי לשמור על הרמה צריך שבתי-הספר התיכוניים יכינו את התלמידים טוב יותר מכפי שהם עושים זאת היום. אם יש פה נסיגה, הדבר צריך להדאיג אותנו.

אני חושב שגם זה חלק מעבודתה של ועדת החינוך והתרבות במקרו הלאומי - איך לטפל בנושא של רמת ההישגים הלימודיים בבתי-הספר התיכוניים.

היו"ר נ' רז:

אולי נדון בזה בתקופת הפגרה.

בנוגע לבחינות בגרות אני רוצה לקרוא בפניך את תשובתו של מנכ"ל משרד החינוך לשאלתה של חבר-הכנסת מתתיהו פלד בענין אחוז הנבחנים בחינות בגרות. לדבריו, אחוז מקבלי תעודות בגרות בכתה י"ב השנה יגיע ל-27,000, כלומר למעלה מ-40%. אחוז מקבלי תעודות בגרות בארץ הוא אחד מהגבוהים בעולם. באנגליה מקבלים תעודות בגרות כ-128 מתלמידי י"ב, ובגרמניה כ-138.

אנשי משרד החינוך, וגם מנהל בית-הספר רנה קאסין, אמרו באותה ישיבה שהם לא יכולים לאשר שיש ירידה. אינני יודע איך בודקים את זה.

3. התפטרות ברשות השידור - הצעה לסדר-היום של חה"כ ח' גרוסמן

היו"ר נ' רז:

אני מודה שאני מרגיש אי-נוחות מסוימת, מפני שמגישת ההצעה לסדר-היום, חברת-הכנסת גרוסמן שובתת רעב, כידוע, בגלל המשבר במערכת הבריאות.

ד' פלר:

אני דיברתי אתה ויכול להיות שהיא תגיע.

היו"ר נ' רז:

בכל אופן, הנושא ידוע.

א' הראל:

היות ואנחנו כבר כאן, אני מציע שאנחנו נמסור אינפורמציה קצרה על הנעשה לאחרונה ברשות השידור.

היו"ר נ' רז:

כן. אני מציע שנשמע מה נעשה מאז שנכנס מר הראל לתפקידו כיו"ר רשות השידור, מה מצאת, מה עשיתם ומה המצב היום, ומה תעשו בעתיד כדי לשפר את מה שצריך לשפר. אני מאד מעוניין שתגידו גם את דעתכם בקשר לרשת השניה, מפני שאני קורא בעתונים כל מיני דברים, וחשוב שהדברים ייאמרו כאן.

ד' פלר:

ברשות היושב-ראש, בשבוע שעבר ביקשתי ממר הראל שגם יקרא עוד פעם את מסקנות ועדת החינוך בהצעה לסדר-היום שלו בענין תזמורת ירושלים וידווח לנו מה נעשה, כי עברו שלושה חודשים.

היו"ר נ' רז:

בסדר. בבקשה, מר הראל.

א' הראל:

כשנכנסתי לרשות השידור אמר לי המנכ"ל שצריך להתכונן לכך ש-50% מהזמן בערך הוא הנאה ו-50% מהזמן הוא בעיות והכאה. את הפרופורציה הזו אני לא יכול לאשר. הקשיים ברשות השידור הם רבים ביותר. אני נקטתי במהלך שאני מאמין בו באמונה שלמה ואני נאבק עליו, ואינני בטוחי שהסביבה הקרובה לי והסביבה הרחוקה לי אוהבת את המהלכים האלה.

אני האמנתי שכשאתה בא לרשות השידור, אם הענין הוא רשות השידור ואם הענין הוא לתקן את הליקויים שיש ברשות השידור, ואם הענין הוא לעשות רשות שידור טובה יותר, אתה צריך לשאוף באופן מכסימלי לשיתוף-פעולה בין היושב-ראש לבין המנכ"ל. אם אתה יכול לעבוד במשותף, אתה יכול להתפנות לדברים היסודיים של שיפורים ברשות השידור.

כחבר-הכנסת הייתי עד למאבקים הבלתי-פוסקים שהיו בין היושב-ראש הקודם לבין המנכ"ל. חלק מהמהלך שהביא לשיתוק המערכת, חלק ממצב שבו כל נושא הפך לענין פוליטי, כשאני חוזר ומדגיש שלפי דעתי 90% מבעיות רשות השידור הן לא בעיות פוליטיות. הן בעיות של כוח-אדם, של ערוץ שני, של עודף כוח-אדם ושל טיב השידורים, אבל הן לא בעיות פוליטיות. אלא שיותר נוח היה לקחת כל נושא שיש בו ויכוח לגופו של ענין ולהפוך אותו לבעיה פוליטית, ואז היו מנטרלים את הנושא ולא מטפלים בו, והענין נגמר.

אני האמנתי שיש ביכולתי הצנועה לעבוד בשיתוף-פעולה עם המנכ"ל, גם אם יש בינינו חילוקי-דעות פוליטיים, ולא חשבתי שהדבר החשוב הוא הכותרות בעתוננים מי מנצח את מי, אלא מה עשינו מהיום למחר באותן נקודות שוועדת החינוך של הכנסת, במשך כל הקדנציה, קבעה שיש לשפר אותם.

תסלחו לי שאני מתחיל מהענין הזה, מפני שהוא מעיק עלי. לא היה לי בית אחר בכנסת יותר מאשר ועדת החינוך והתרבות ואני מוצא לנכון לציין את הדברים האלה.

עובדה היא שכל המהלכים הטובים - ויש מי שחושב שהם לא טובים - שננקטו עד היום הזה, נעשו על דעת שנינו ועל אחריותנו. יש עתונאים שזה לא מוצא חן בעיניהם, כי אין להם כותרות של "פיצוץ" בין היושב-ראש לבין המנכ"ל. אנחנו השתדלנו לשים את העניינים הפוליטיים בצד, להשאיר אותם בשביל הכנסת, ולנסות להתקדם צעד אחר צעד באותם הדברים שאנחנו חושבים שנוכח ביותר לעשות אותם.

יש מי שחשב, ועד היום חושב כך גם בתוך הוועד המנהל, שהוועד המנהל צריך להיות כנסת זוטא. נהפוך את הוועד המנהל לכנסת זוטא - לא תהיה רשות השידור. אנחנו יודעים שהמינויים לוועד המנהל ולמליאת רשות השידור הם מינויים פוליטיים ואנחנו לא מתעלמים מזה. אבל אני אומר שלמרות העובדה הזאת - ואני אומר באחריות מלאה, גם מבחינתי וגם מבחינת המנכ"ל - שגם כאשר הנושאים שעלו היו נושאים פוליטיים, טיפלנו בהם לגופו של ענין.

אמרתי את הדברים האלה כהקדמה מפני שהמערכת הפוליטית, משני צידיה, איננה אוהבת את זה, ולחצים פוליטיים הם הדבר הפחות נעים.

אני רוצה לעבור כעת לשתי דוגמאות שהן גם תשובות לשאלות שאתה העלית, אדוני היושב-ראש.

לגבי אופי השידורים, נהלים אמיתיים וניהול אמיתי של מערכת אינם צריכים להיות קשורים בהשקפות פוליטיות של אדם זה או אחר. לגבי תוכן השידורים יש גישות פוליטיות שונות. אבל מה זה מינהל תקין או מה זה למלא הוראות, אלה לא שאלות פוליטיות.

כאשר היה סכסוך ברדיו והיתה לנו דעה משותפת שהתנהגותו של מנהל הרדיו היתה בלתי-נכונה, פעלנו מהר, באופן החלטי, בלי שום כניעה ללחצים פוליטיים ועשינו מה שטוב לרשות השידור. ההנחיות - ולי יותר נוח מאשר למנכ"ל לדבר, כי ההנחיות הן כביכול של המנכ"ל - שהורדו על מנהל הרדיו היו בשני תחומים. תחום אחד, שאנחנו ממונים על ביצוע החוק במדינת ישראל בכל מה שקשור לרשות השידור. חוק הבחירות קובע מגבלות החלות 150 יום לפני הבחירות. יש מגבלה חמורה האומרת ש-30 יום לפני הבחירות אסור בכלל להראות דמויות פוליטיות, אבל מ-150 יום אסורה תעמולה פוליטית ברשות השידור, בהתאם לחוק.

לכן, בהתאם לכל הנהלים במשך כל השנים שבהן היו בחירות, הוריד המנכ"ל הוראות, בהסכמתי, איזה תוכניות צריך להוריד. למשל, אמרנו שהתוכנית "מסך אישי" בטלוויזיה נופלת בגדר האיסורים של חוק רשות השידור וחוק הבחירות לכנסת, ואפשר להמשיך אותה עם אנשים לא פוליטיים, למרות העובדה שבפתח היו שתי תוכניות כאלה, גם עם יעקב צור וגם עם אהוד אולמרט. ברור שזו הנחתה, אבל הנחתה שנובעת מהחוק. האם זה סתימת פיות? האם זה עושה את רשות השידור פחות ליברלית? המנכ"ל ואנוכי הלכנו ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט גולדברג, הבאנו לפניו את ההנחיות והוא אמר לנו: יישר כוח על זה, זה מקובל עלי, אתם נהגתם כהלכה.

נכון שזה מצמצם את הופעתם של חברי-הכנסת. אמרתי לאותם חברי-הכנסת שפנו אלינו: תפנו לוועדת הבחירות המרכזית ואם היא תחליט שמותר, נשדר. אם אתם רוצים לשנות את החוק, תשנו אותו ואנחנו נפעל בהתאם. אנחנו לא נהיה מפרי חוק.

דוגמא שניה. המנכ"ל ואנוכי חזרנו כעת מוועידה של שירות השידור האירופאי, ובדקנו את זה גם ברשתות אחרות. במדינת ישראל יש יותר עובדי רדיו מאשר בכל הרשתות הגדולות בעולם. כתוצאה מניהול כושל בשנים עברו המנגנון ברשות השידור התנפח מעל ומעבר למה שרשות שידור אמיתית צריכה לעבודתה והתוצאה היתה שבגלל המצב התקציבי השכר שמקבלים העובדים הוא נמוך ביותר, שכר רעב.

היו"ר נ' רז:

ניפוח מנגנון גם כתוצאה מאי-שימוש בציוד המודרני.

ע' עמר:

זו לא הוצאה גדולה.

א' הראל:

התברר שלא זו הנקודה. אבל התברר שישראל היא המדינה היחידה שעדיין מצלמת בפילם.

אנחנו אומרים שאנחנו רוצים לבצע מה שוועדת החינוך החליטה. אנחנו רוצים לצמצם את מספר העובדים, לייעל את המערכת ולתת את כל הכסף הנחסף לעובדים. אנחנו רוצים לשנות באופן רציני את מערך השכר, וזה היה אחד הדברים הראשונים שטיפלנו בהם.

ברור שכאשר המנכ"ל מביא בפני דברים חריגים שאינם תואמים את המינהל התקין או את טוהר המידות, אנחנו לא נאשר את זה, ולא מעניין אותי מה היה לפני 6 - 7 או 9 שנים. בעניינים אלה אנחנו נלך לפי מצפוננו ולפי הנהלים הקבועים במדינה.

אז באו ההנחות. כאשר מנהל הרדיו אמר שהוא מתפטר, קבלנו את התפטרותו. שנה שלמה מלוות אותנו כתבות על משטר קשה שהיה ברדיו, אבל לא אמרנו שאנחנו מחליפים את מנהל הרדיו בגלל אותה סיבה. אנחנו לא פיטרנו אותו. שבוע לפני התפטרותו ביקרנו המנכ"ל ואני בראשות הסגל של הרדיו ודיברנו על הקווים שמנחים אותנו, שהם: חופש דיבור, חופש עתונות, ומצד שני שמירת נהלים וסדר, צמצום מספר העובדים והגדלת שכר העובדים. ושמירה על מה שנקרא אובייקטיביות פוליטית, כי אנחנו רשות שידור ממלכתית, אנחנו לא שייכים למפלגה זו או אחרת. כאשר הטלויזיה לא סיקרה את שובו של ראש הממשלה מחוץ-לארץ, חשבנו שזו טעות, כי לא היה תקדים שלא מסקרים שובו של ראש הממשלה. באו צוותים של כל רשתות הטלויזיה הזרות לסקר, ורשות השידור הישראלית איננה.

לכן, הדברים שהתחלנו להתמודד אתם הם הדברים היסודיים ביותר.

היו"ר נ' רז:

דיברת על הנחתות, או על האירוע שהיה עם מנהל הרדיו גדעון לב-ארי. דיברת גם על איסור תעמולת בחירות 150 יום לפני הבחירות ועל כך ש-30 לפני הבחירות אסור להראות את פניהם של הפוליטיקאים בטלויזיה. ברדיו מותר להשמיע את קולם?

א' הראל:

יש מגבלות. הכל לפי החוק.

היו"ר נ' רז:

אמרת שיש מנגנון מנופח ומופרז ושכתוצאה מריבוי עובדים השכר יריד. האם היה לכם עימות עם מנהל הרדיו בקשר לקיצוץ מספר העובדים?

א' הראל:

כן. אני אומר יותר מזה. התקציב שלנו הוא תקציב עצמאי. אנחנו לא מקבלים אף לא אגורה אחת מהאוצר. כשנכנסתי לתפקיד שמחתי לשמוע מהמנכ"ל שלעומת מצב תקציבי קשה מאד בעבר, היום מצבה הכספי של הרשות הוא מצב תקין, אפילו עם עודפים. אבל אנחנו קשורים עם הוראות האוצר לגבי תוספת שכר. אפילו אם היה לנו אין-סוף כסף, אנחנו לא יכולים לתת תוספת שכר לעובדים. אבל האוצר אומר לנו: תייעלו את המערכת, תצמצמו, וכל מה שייחסך באמצעות הייעול יינתן לעובדים. אנחנו הרי אומרים שיש עודף עובדים, אפשר לעשות את זה, ותאמינו לי ששום דבר לא ייפגע ברשות השידור. היא תהיה רק יותר טובה.

אני שוב אומר שאנחנו לא פיטרנו את גדעון לב-ארי. הוא התפטר. אנחנו לא חשבנו שברשות שידור רצינית אפשר יהיה לסחוט מאתנו תנאים על-ידי התפטרות. ידענו שבאיזה שהוא מקום צריך להראות שהתחילה תקופה חדשה ברשות השידור, ואמרנו: כאן התחילה התקופה החדשה. כפי שאמרתי, פעלנו מהר והכל בא על מקומו בשלום.

היו"ר נ' רז:

מי התמנה במקומו למנהל הרדיו?

א' פורת:

הבוקר התמנה אמנון נדב כמנהל בפועל של "קול ישראל" לתקופה של 3 חודשים. על-פי הנהלים שקיימים אצלנו קיימת אופציה להאריך כהונה בפועל בעוד 3 חודשים ולאחר-מכן יוצא מכרז.

א' הראל:

בתקופה הזו לא היה מינוי אחד שלגביו לא היתה התייעצות מוקדמת, עם ויתורים אחד לשני.

באשר לערוץ השני. כמי שהיה פעיל בענין הזה ומכיר את הנושא, אני אומר לכם שמה שקורה היום בערוץ השני זה אסון, זה חמור. כשהעליתי בשעתי את הענין בכנסת, אמרתי שהפחד הגדול ביותר הוא שמא הערוץ השני ימשוך כלפי מטה ולא כלפי מעלה, ואז לא נשיג את מטרתנו.

כשהיועץ המשפטי הסכים שיתחילו לשידור בערוץ השני, הוא כתב במפורש במסקנות שיש עמנו בכתב: בכפיפות לרשות השידור ולאישור התוכניות על-ידי רשות השידור. לפני 3 חודשים הפסיק הערוץ השני את התיאום עם רשות השידור ובלי לקבל אישור שלנו. הם משדרים דברים בניגוד לחוק והיועץ המשפטי בא אלינו בטענות. למשל, אנחנו רשאים להפסיק מחר בבוקר את השידורים.

פ' גולדשטיין:

ולמה אתם לא עושים את זה?

א' הראל:

מפני שניסינו לנהוג בקולא. הם משדרים תוכניות שאנחנו פסלנו. הם משדרים תוכניות תעמולה שאסור לשידור ברשות השידור. הם מקבלים שירותי פרסומות מהקונסוליות האמריקאית והצרפתית ומפרסמים אותם.

פי גולדשטיין:

הרי זה בניגוד להיגיון גם ציבורי, גם פוליטי וגם ענייני, ובניגוד לסדרי שלטון. צריך לפעול בענין הזה.

אי הראל:

אני התחלתי לטפל בזה בשבוע הראשון של כניסתי לתפקיד. אמרו לי: אנחנו לא כפופים לחיים יבין. חיים יבין התמנה על-ידי המנכ"ל, בתוקף סמכותו, לאיש שמאשר את התוכניות. יש עמנו סידרה של מכתבים שאומרים: זה וזה לא מאושר, והם בשלהם. הם אמרו לי: אנחנו כפופים לוועד המנהל, לא כפופים למנכ"ל ולא לחיים יבין.

פי גולדשטיין:

זו שטות.

אי הראל:

זו שטות שאין כדוגמתה, שגם היועץ המשפטי לממשלה פסל אותה.

היו"ר נ' רז:

על מה אתה בעצם מתרעם?

פי גולדשטיין:

הם פועלים בניגוד לחוק ובניגוד להוראות של היועץ המשפטי לממשלה והם עושים פעולות שעל-פי החוק ועל-פי האישור שניתן להם הם מנועים מלעשות, אלא אם יתייעצו ויקבל אישור.

אי פורת:

וכל זאת בחסות רשות השידור שמשמשת להם כיסוי.

היו"ר נ' רז:

צריך להחליט מהר על הקמת הרשת השניה ואז הכל יסתדר.

אי הראל:

או לחשוב מחשבה נוספת.

היו"ר נ' רז:

על מה?

אי הראל:

בביקורי באירופה עם המנכ"ל למדתי את הענין ושוחחתי עם מנהלי רשתות השידור ועם יושבי-ראש מכל העולם, שהם אנשים רציניים ביותר, שאמרו: מדינה כמו מדינת ישראל יכולה לשאת גם רשת אחת, גם רשת שניה וגם כבלים?

היו"ר נ' רז:

למה אתה מושך?

א. ה. ר. א.

אני נאמן לשיטתי, שחשבתי שזה צריך להיות בנוסח של ערוץ 4.

באנו אל שר התקשורת ואמרנו לו: תקבלו את החוק. יש בעיה של תקופת מעבר, בואו נקבע הסדר הגיוני לתקופת המעבר.

פ' גולדשטיין:

אחד הדברים שהשר גד יעקבי הלך בניגוד למוסכם, שלא יהיה חוק מעבר, כדי שלא יוכלו לשדר אלא אחרי שיהיו ויזכו במכרזים. זאת אחת הבעיות שנוצרו.

א' הראל:

אתן לכם דוגמא. הערוץ השני משדר משנה 6.30 בערב עד 10 בערב. באנו אליהם ברוח טובה ואמרנו להם: אנחנו מוכנים להפעיל יחד עם הטלוויזיה הלימודית ויחד אתכם את הערוץ השני בתוכניות מלאות, ולהתחיל לשדר לא ב-6.30 אלא בשעה 4 ולגמור בשעה 12 בלילה. ניתן לזה חסות, תנו לנו להפעיל תוכנית ואנחנו לא מבקשים מכם דבר.

פ' גולדשטיין:

וכשיוצאו מכרזים והם יזכו בהם, אתם תצאו.

א' הראל:

אנחנו נסתלק. זו תהיה תקופת המעבר. אמרנו להם: בזה אתם גם עוזרים לנו. במקום שחלק מהציבור ישאל למה משדרים כדורגל או כדורסל, באותו זמן יוקרן סרט בערוץ השני. יכולנו לפתח רשת שניה לחינוך ולתרבות, דבר שכולם מדברים עליו, ואנחנו לא צריכים לזה טובות של אף אחד. אנחנו ערוכים, יחד עם הטלוויזיה הלימודית, לעשות את זה מחר בבוקר.

היו"ר נ' רז:

זה לתקופת מעבר. אתה מעלה את זה כרעיון?

א' הראל:

כן, הצענו להם את זה.

היו"ר נ' רז:

זה מנוגד לכל התפיסה של הטלוויזיה המסחרית.

א' הראל:

למה? אני מדבר על תקופת המעבר, עד שיהיו המכרזים.

ד' פלר:

מי נגד זה?

א' הראל:

משרד התקשורת. אני אומר: נשחרר אתכם מהבעיה שיש לכם בתקופת המעבר, ננצל ניצול אמיתי את הערוץ השני. לא לעבור על החוק, כי זה נושא את השם של רשות השידור ואנחנו המפעילים, אנחנו תופסים את התדר ונותנים תוכניות מלאות. הרי חלק מהבעיות של הטלוויזיה נובע מזה שאנחנו כלואים ב-4 שעות שידור בסך-הכל.

היו"ר נ' רז:

הכנסת ה-12 תעסוק בזה.

א' הראל:

או שיגיעו אתנו להסכם או שנפסיק את השידורים של הערוץ השני. אנחנו לא ניתן את השם שלנו לשידורים פיראטיים, כי פירוש הדבר הפרת החוק. לא זו בלבד שהדברים האלה לא סודרו, אלא התברר לנו השבוע שכשהיינו בחו"ל התקשרו אנשי הערוץ השני וקנו תוכנית חדשות בת 60 דקות מה-CBS, שזו תוכנית חדשות שאסור להם לגעת בה, והם הולכים לשדר דברים כאלה.

כנראה שהיועץ המשפטי לממשלה יפעל בעניין הזה, ואם הוא לא יפעל אנחנו נוריד את שמנו.

היו"ר נ' רז:

ואז הם בלתי-חוקיים בעליל.

א' הראל:

כן, ואז הם לא יוכלו לשדר. אנחנו רוצים הידברות וגם הצענו הצעה פרודוקטיבית רצינית.

כמה משפטים לגבי העתיד. מצאתי ברשות השידור מצב טוב יותר מכפי שחשבתי ויותר גרוע מכפי שצריך להיות. בדרג העליון יש קבוצה מצויינת. בחודשים הקרובים נעסוק בהפעלת התוכנית של ייעול המערכת ושינוי שכר העובדים. אנחנו נגמור את העניין של איוש המשרות ברדיו ואחר-כך נתפנה לעסוק גם בתוכן. אני מצטער שהרבה מאד זמן ביזבזנו בוועד המנהל על עניינים פוליטיים - כן רפיק חלבי, לא רפיק חלבי. עוד לא היתה לנו ישיבה אחת שבה יכולנו לעסוק בדברים רציניים. אני מקווה שמעכשיו נתרכז יותר ויותר במציאת פתרונות יסודיים לבעיות של רשות השידור, כולל מציאת פתרון לערוץ השני, לכאן או לכאן.

אני לא מאמין שמדינת ישראל תתן לסגור היום את הערוץ השני, כי הוא ממלא פונקציה כלשהי, אבל ליועץ המשפטי לממשלה אין דרך אחרת אלא להכריע בכיוון ההצעה שאנחנו מציעים, כי לא ייתכן שהם ישדרו שידורים שאנחנו פוסלים אותם. זה בניגוד לכל היגיון סביר של המערכת.

בחודשים הקרובים עד לבחירות - ואנחנו יודעים איזו רגישות יש בארץ בתקופת בחירות - אנחנו חייבים לשמור ביד ברזל על כך שרשות השידור תמצא את האיזונים המתאימים בהתאם לנהלים שקיימים ברשות. יכול להיות שפה ושם זה לא ימצא חן בעיני אנשים אחרים, אבל אנחנו נפעל בהתאם החוק.

היו"ר נ' רז:

אתמול קראתי בעתון שמפלגת העבודה הקימה ועדת מעקב כדי למדוד במאזניים של בית-מרקחת את האיזונים ואת הזמן שניתן לכל מפלגה ולכל דובר. אני מבין שבליכוד זה קיים כבר מזמן. אנחנו יודעים שרגישות תמיד קיימת, ודאי וודאי בתקופת בחירות. אני שמח על ההערה שלך ואני מאחל לכם שיהיה לכם מספיק כוח לעמוד בפני הלחצים ולעשות כל מה שהזכרת.

אני רוצה לשאול שאלה אחרת. במהלך 3 - 4 השנים האחרונות שמענו בוועדה ממר פורת על תוכנית שאתה קראת לה תוכנית הבראה, שכללה התייעלות, פיטורים, שימוש בצידוד החדש והיערכות אחרת, שזה יחסוך כך וכך כספים וישפר את העבודה. האם הדברים שמר הראל דיבר עליהם הם המהלך, והאם יש לכם גם בעניין זה איזה שהוא לוח זמנים שאתו תגיעו לאותה תוכנית מיתאר, שהיא בעצם מספקת אותנו מבחינת הפעלת הכלי הזה, כלכלית ועניינית?

11.7.1988

תמיד חוזרת כאן השאלה שרשות השידור, באמצעות המנכ"ל, מתנהלת שלא על-פי אמות-מידה מקצועיות. אין פה שום התייחסות להיבטים המקצועיים של העובדים ושל התוכניות. אני מבקש את התייחסותכם לשני העניינים האלה, וגם לתיקון חוק רשות השידור.

א' הראל:

אני בדעה שחוק רשות השידור איננו טוב וצריך לתקן אותו. יש בו דברים לא מוגדרים, לא נכונים, שיוצרים בלבול. אילו הייתי רוצה לריב כל היום, אין דבר יותר טוב מאשר לריב עם החוק הזה.

ד' פלר:

אבל יש לך את תיקון חוק ליבאי.

א' הראל:

אני מאד בעדו. אני בעד התיקונים בחוק רשות השידור בנוסח הדברים שנאמרו פה בוועדה.

שנית, אני קובע במפורש שלפי מיטב ידיעתי, לפי מיטב הכרתי ומצפוני, העניינים ברשות השידור מנוהלים באופן מקצועי, וכשאני אומר באופן מקצועי זה לא אומר שאין שגיאות. גדעון לב-ארי, עם כל הבקורת שהיתה עליו, היה איש מקצוע והוא ניהל את הרדיו באופן מקצועי.

ליד המנכ"ל יש צוות שעוסק בענייני כספים ובענייני כוח-אדם. אורי פורת עצמו הוא עתונאי. אני קובע שכל ההחלטות שקבלנו בחודשים אלה הן מקצועיות ומקצועיות בלבד.

היו"ר נ' רז:

תודה רבה. רשות הדיבור לאורי פורת, ואני מבקש שתתייחס גם לענין התזמורת.

א' פורת:

קודם-כל אני מאד שמח שאהרן הראל יושב פה ולא שם. אני חושב שזה אחד הדברים הטובים ביותר שקרו לרשות השידור במשך שנות קיומה. התפיסה הנכונה לגבי ניהול העניינים ברשות השידור חייבת להיות מקצועית, עניינית, מינהלית, ממלכתית, ציבורית, הגיונית והוגנת. אני שמח מאד שכל הדברים האלה קיימים בדרג הציבורי של רשות השידור. אדם שאני רואה את הדברים יחד אתו עין בעין ובראש אחד, ובתוך מערכת כל-כך טובה, כל-כך מורכבת, כל-כך אמוציונאלית, כל-כל כוחנית וכל-כך בלתי-נשלטת בגלל חוק כל-כך בלתי מתאים, זה נכס חשוב ביותר, קודם-כל מלמעלה, שם יושבים אנשים שיודעים מה צריך לעשות ויודעים גם איך צריך לעשות.

אינני שם לב להשמצות, למערכת שלמה של רצח אופי שנעשית באופן שיטתי בעתוננים על-ידי כל מיני אלמנטים אנארכיסטיים בתוך הרשות ומחוצה לה, דברים שמקורם בצרות-מוח, צרות-עין וצרות-אופק. תפקיד המנכ"ל הוא תפקיד כפוי-טובה, קשה, מסובך ומורכב מאד, ובין שאר המחירים שאני צריך לשלם בשביל למלא את עבודתי כפי שאני מבין אותה, על-פי תפיסתי העתונאית והממלכתית, אני משלם את המחיר הכבד הזה ואין לי כל דרך להתמודד עם ההשמצות.

גם הדין בפני הוועדה היום לא נקבע לפני שהושמצתי בצורה פרועה על-ידי חברת-כנסת. אינני רוצה להיכנס לתוכן הדברים, הם יידונו בוועדת האתיקה של הכנסת, אבל במקום לדון בענייני רשות השידור היא דנה בענייני סניטציה וההיגיינה של הפה, וגם זה חלק מאותה מערכה של רצח אופי שעושים לאדם שממלא את תפקידו על-פי מצפונו.

גם המכתבים האנונימיים שאיש לא מעז לחתום עליהם הם חלק מאותה מערכת השמצה. אני מוכן לומר רק דבר אחד במלוא הצניעות, שאיש ברשות השידור לא מבין בעתונאות יותר טוב ממני, ואני לא מבין פחות טוב מאחרים. אני הגעתי לתפקיד הזה אחרי 25 שנות עבודה כעתונאי פעיל, אחרי 3 שנים של עבודה בלשכת ראש הממשלה כיועץ תקשורת לראש הממשלה, שלדעתי זוהי האקדמיה הגבוהה ביותר בלימוד נושא התקשורת והעתונות בכלל, אליה מגיעים טובי העתונאים בעולם ברמה הגבוהה ביותר. וזאת מלבד שאר הכישורים המקצועיים. אני תמיד מתגדר ב-17 שנות פעילותי במסגרת האיגוד המקצועי של העתונאים, כך שאני מכיר את המטריה הזאת גם מהצד השני. ומכיוון שיש לי את הקבלות שלי, אינני מתרשם במיוחד ואינני מתרגש במיוחד מכל ההשמצות חסרות השחר האלה שמדברות על אמות-מידה מקצועיות. אני יודע פחות או יותר מה הן הסיבות לאותה מערכה שמכוונת אישית נגדי, שעכשיו גם היושב-ראש טובל ממנה במידה מסויימת - איך הוא בכלל מרשה לעצמו לעבוד בשיתוף-פעולה עם אדם כמוני.

זה מה ששייך לשאלה בקשר לאמות-מידה מקצועיות. אינני רוצה להטריח אתכם עכשיו ברשימת ההישגים שבכלל-זאת הושגו ברשות השידור ב-4 השנים האחרונות על-ידי מנכ"ל או הנהלה לא מקצועיים. די אם אזכיר שאני קבלתי רשות שידור עם חובות של 14 מיליון דולר והיום לא רק שהחזרנו את החובות האלה, יש לנו עודף תקציבי של פי 3 מזה.

אני חושב שההישג האחד הגדול הזה מדבר בעד עצמו ואני פטור מלמנות עוד שורה ארוכה מאד של הישגים במישור של המינהל התקין, של משמעת בעבודה, מוסר עבודה ומוסר בכלל. אבל בבוא היום, כשאדרש למסור דין-וחשבון על פעילותי ברשות השידור, לא תהיה לי בעיה לתת לעובדות לדבר בעד עצמן ואז ההשמצות יתגלו כרשע לשמו.

מה ששייך לתוכניות, על כך שמעתם מהיושב-ראש. אכן, אנחנו נבצע את תוכנית ההבראה הידועה ברשות השידור כתוכנית חמשת הסעיפים של המנכ"ל. זאת הדרך האחת והיחידה להבריא את רשות השידור ותוך כדי כך גם לשפר באופן משמעותי ביותר את שכרם של העובדים. כשאני אומר עובדים, אני מתכוון לעובדים שעובדים ולא לעובדים שעובדים על העתונות.

היום יש לנו רשות שידור גדולה מאד, עם תקציב קטן מדי. מה שאנחנו צריכים זו רשות שידור קטנה יותר, עם תקציב גדול יותר. התוכנית שלי, שלשמחתי הרבה אומצה על-ידי היושב-ראש, ומעתה היא התוכנית שלנו, היא התשובה לבעיית השכר, היא התשובה לבעיית העודף הגדול בכוח-אדם, עודף שמכביד מאד על המערכת בכל המובנים; היא התשובה לחוסר היכולת של הרשות עד היום להפעיל ציוד מתוחכם, חדיש ומודרני, והיא גם התשובה לעשיית סדר בהיררכיה וקץ לאנרכיה.

לגבי הערוץ השני רציתי רק להשלים בכמה משפטים את הדברים שאמר היושב-ראש. הבעיה של הערוץ השני, לדעתי, לא מטופלת נכון, ואמרתי את זה בכמה וכמה פורומים. הכנסת נתקפה בשלב מסוים בריצת אמוק, לקראת חקיקה חפוזת שהיתה עלולה להיות בכיה לדורות. מה שצריך לעשות הוא לדון בשאלה הפשוטה: מה מדינת ישראל רוצה שיהיה לה בתחום השידורים, מפני שמה שיש לה היום זה דבר שהוא בלתי-נתפס, פרדוקסלי, אבסורדי. כל איש שידור בעולם שאנחנו נפגשים אתו ומתארים לו את המצב אצלנו פשוט איננו מבין איך אנחנו חיים עם זה.

הבעיה היא לא ערוץ שני. הבעיה היא שאין לנו בכלל ערוץ ראשון. מה שקרוי ערוץ ראשון זה בלוף מוסכם, כי הוא לא ערוץ והוא לא ראשון. משדרות עליו 3 תחנות, שאין ביניהן שום קשר. הטלוויזיה הממלכתית הישראלית היא בעצם זנב-זנבו של ערוץ והיא משדרת 4 שעות ביום, כאשר רוב שעות היום תפוסות על-ידי הטלוויזיה הלימודית, ששינתה את שמה לחינוכית, ולדעתי היא כבר מזמן סיימה את תפקידה בתור שכזו. אין אף לא בית-ספר אחד במדינה שנזקק לשירותיה כטלוויזיה לימודית, והרי לשם כך היא הוקמה לפני 20 שנה.

יש לנו מצב שבו על ערוץ אחד משדרות 3 תחנות בלי שום היגיון, בלי שום מטרה, בלי שום יכולת לקבוע לוח משדרים מתקבל על הדעת. ערוץ שלם שנקלט טוב בכל רחבי הארץ מנוצל בצורה הלא הגיונית ביותר שאפשר להעלות על הדעת.

לנו, לרשות השידור, יש עודף גדול בכוח-אדם ובציוד. יש לנו אולפנים, יש לנו תקציב גדול, ואין לנו מתי לשדר. לטלוויזיה הלימודית יש מחסור בכוח-אדם, בציוד ובכספים, ויש לה יותר מדי שעות לשדר. זו חלוקה בלתי מתקבלת על הדעת. במקום לעשות אחת מהשתיים: לאחד את שתי התחנות האלה לתחנה אחת שמשדרת מהבוקר עד הלילה על-פי לוח משדרים מתקבל על הדעת שעונה על דרישות רוב הציבור; או, אם רוצים ערוץ שני - תורידו מעל גבה של רשות השידור את הטלוויזיה הלימודית, תנו לה את הערוץ השני ויש לכם שתי תחנות שמשדרות בשני ערוצים. בשביל מה מדינת ישראל צריכה ערוץ שלישי?

באחת הישיבות של הוועדה המיוחדת שהוקמה לענין הרשת השניה תיארתי את המצב כדי להמחיש את האבסורד שבו כשלוש קבוצות כדורגל שמשחקות על מגרש אחד. יש שם קבוצה אחת מיותרת. אני לא מכיר כללי משחק כאלה שעל אותו מגרש משחקות 3 קבוצות, מפני שהקבוצה השלישית שמתרוצצת על המגרש, לאיזה שער היא בועטת? האם היא בערוץ הראשון או בערוץ השני?

מה שהולכים להקים הוא מין שעטנז שהופך את הטלוויזיה הלימודית לקבוצה השלישית, שחלק מהזמן היא משדרת בערוץ הראשון וחלק מהזמן היא משדרת בערוץ השני. בבוקר היא מתחרה אתנו במסחרית, בערב היא מתחרה עם המסחרית נגדנו. אין בזה שום היגיון ואין לזה אח ורע בשום מקום אחר בעולם. זה פטנט ישראלי מובהק שבו לאיש לא יהיה טוב. שלוש התחנות האלה לא תהיינה מאושרות. שלוש תהיינה מוגבלות, במקום ליצור מצב של מרחב מחיה לשתיים, אבל מרחב מחיה טוב.

כל השנים אמרו שהרעיון של טלוויזיה מסחרית הוא לא טוב לכלכלה והוא מזיק למשק. פתאום כל זה לא קיים ובין לילה כבר לא חשוב שהצריכה תגדל?

י גיל:

אני הייתי היחיד שהסתייג מזה ואני עדיין עומד על דעתי.

א' פורת:

עוגת הפרסומת של מדינת ישראל היא כל-כך קטנה וממנה צריכים להתקיים העתונות המודפסת, הרדיו וחברות פרסום אחרות. ברגע שהנתח הקטן הזה יצטרך להיבלע על-ידי הטלוויזיה ועל-ידי הערוץ השני, הוא יגרום למפולת במקומות אחרים ואינני יודע מי ייחנה מזה. אנחנו לא ארצות-הברית ואנחנו לא מעצמות מערב אירופה. אנחנו מדינה קטנה יחסית, ואני לגמרי לא בטוח שמה שהמדינה הזאת צריכה הוא תחנת טלוויזיה מסחרית בסגנון אמריקאי.

אני חושב שמדינת ישראל לא צריכה ערוץ שני מתחרה. היא צריכה ערוץ שני משלים. גם בבריטניה, שהיא האם הרוחנית של השידור בארץ, לא העזו לחשוב על שידור מסחרי בטלוויזיה לפני שהעמידו לרשות ה-BBC ערוץ שני משלים. אבל אם יוחלט על ערוץ שני מסחרי, אנחנו נעשה כל מה שביכולתנו על-מנת שהתחרות בין שני הערוצים האלה תהיה תחרות הוגנת, על-פי כללי משחק הוגנים, כאשר לאף צד אין יתרון מלכתחילה על הצד השני, לא מבחינה תקציבית ולא מבחינת לוח המשדרים העומד לרשותו. אם מישהו חושב שהרשות תוכל להתמודד בערוץ שני מסחרי כאשר לרשותה 4 שעות שידור ביום, הוא לא יודע מה הוא שח. מצד אחד תחנה שמשדרת מהבוקר עד הלילה ומצד שני תחנה שמשדרת מ-8 עד 12 - איזו מין תחרות זאת תהיה? לכן אני חושב שלא היה מזיק לחשוב מחדש על כל הענין הזה. מה ששייך למצב שנוצר בינתיים הוא רק דוגמא למה שמצפה לנו בעתיד.

איך התחילו שידורי הנסיון? אמרו: צריך לנסות את המשדרים. אחר-כך אמרו: צריך להחליף את השקופית בתמונה חיה מפני שחבל על הכסף של המשדרים וחייבים לשדר שקופית, אחרת הערבים יתפטו לנו את הערוץ. אני אומר לכם במלוא האחריות שלטענה הזאת אין שום שחר. כל הספור של השקופית שצריכה לתפוס את האוויר שמא אחרים ייכנסו לתוכו זאת המצאה גרידא. זה היה טריק יפה מאד כדי לקבוע עובדה בשטח. בשיטה זו חלת כזאת יוצרים תחנת שידור שפועלת בניגוד לחוק. אם יש אמת בהגדרה "שידורי נסיון" בשידורים אלה, זה נסיון למצוא דרך לשדר בניגוד לחוק. והעובדות מוכיחות שזאת אמת. הם היו צריכים את שקופית החסות שלנו כדי שאנחנו נשמש להם עלה

תאנה על שידורים פיראטיים, שלנו אין שום שליטה עליהם.

כבר דיברתי עם היושב-ראש בענין הזה ועם היועץ המשפטי לממשלה כדי לשים קץ לתופעה הזאת. אנחנו נוריד את השקופית הזאת, כי לא ייתכן שגוף שאין לנו שליטה עליו יעשה פעולות בלתי-חוקיות, כאשר הוא משתמש בשם שלנו לטהר את עצמו. עושים את זה אנשים שאיש לא הסמיך אותם, הם לא עומדים בשום קריטריונים ואין שום פיקוח ציבורי עליהם. אינני יודע מאיפה הם לוקחים כספים. תוכניות שאנחנו, בגלל שיקולים עתונאיים, מקצועיים או ציבוריים, פסלנו לשידור אצלנו, הם משדרים אצלם, וכל זה נעשה בחסות רשות השידור.

היו"ר נ' רז:

הנושא הזה מוצה. אני רוצה לשאול אותך, האם באמת במליאת רשות השידור החלוקה הפוליטית יוצרת מצב של ניטרול הדדי? הרי יש שם בוטות גדולה מאד של הדגשים האלה. 2. מהדברים שלכם הבנו ששוררת ביניכם הבנה מלאה. האם העובדה שבין היושב-ראש ובין המנכ"ל יש יחסים של תיאום משרה גם על המוסדות האחרים של רשות השידור, ועד כמה?

א' פורת:

לצערי לא. ועדת החינוך קראה לא פעם אחת ושר החינוך אמר זאת מעל במת הכנסת, שמליאת רשות השידור היא גוף שיותר משהו מועיל הוא מפריע. לכן, לאחר שהנסיונות להכניס תיקונים בחוק לא עלו יפה, ביטלו את המליאה. אבל בגלל כל מיני אילוצים פוליטיים, שאני פטור מלהגיד לכם אותם, השאירו את הקיים ובחרו במליאה חדשה. בתוך גוף מיותר, ועל כך יש הסכמה בין כל הקשת הפוליטית בבית, כאשר מקימים גוף מיותר על בסיס של חצי-חצי, פחות או יותר, ברור שהוא הופך להיות עוד יותר מיותר. מפני שאם בעבר היתה בו מינימום של תועלת, היום זה סתם גוף משותק, ששני גושים גדולים מנטרלים אותו.

הדוגמא הפשוטה ביותר היא שלפני כמה שבועות זימנו את המליאה לישיבה החגיגית הראשונה שלה. המליאה היתה צריכה להמליץ בפני הוועד המנהל לאשר את תקציב רשות השידור, והיא לא אישרה אותו. המוסד העליון של רשות השידור שצריך להפוך עולמות כדי לאשר לנו תקציב על-מנת שנוכל לעבוד, הוא הופך עולמות על-מנת שלא נוכל לעבוד. זה גם כן אחד האבסורדים הגדולים שקיימים בחוק הבלתי-אפשרי הזה.

בתנאים אלה יושב-ראש הוועד המנהל והמנכ"ל צריכים לעבוד, כאשר המינימום הדרוש לעבודה לא קיים. ומה אנחנו עושים? אנחנו עובדים עם תקציב לא מאושר.

א' הראל:

אין עוד גוף בארץ שצריך לעבור שורת מוקשים כזאת לאישור תקציב. קודם-כל יש דיון בוועד המנהל. אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה, שכאשר רצינו כאן לגמור את הפרשה של רשות השידור, אחד הדברים היה התקציב, כי לא היה תקציב. בחודש מאי נכנסתי לתפקיד, כשבאפריל נגמר התקציב. אני מעביר את התקציב לדיון בוועד המנהל. ברור שזה תקציב שהוכן קודם וצריך לאשר אותו. יש דיונים בוועד המנהל. אחר-כך זה עובר למליאה. המליאה מחזירה את זה לוועד המנהל, אחר-כך התקציב עובר לאגף התקציבים של האוצר ולממשלה ומהממשלה הוא חוזר לוועדת הכספים של הכנסת. איך אפשר לעבוד כך?

א' פורת:

ועדת הכספים של הכנסת מעבירה את התקציב לוועדת משנה מיוחדת לענין רשות השידור, שמחזירה אותו לוועדת הכספים של הכנסת. עד שהאישור מתקבל השנה כבר עוברת. זה מצב לא מתקבל על הדעת.

י' גיל:

אדוני היושב-ראש, אני מצטער שנעדרתי מהישיבה כשלושת-רבעי שעה. אני מבין שהדיון היה צריך להיות בנושא ההתפטרויות ברשות השידור. האם הדיון על כך הסתיים?

היו"ר נ' רז:

מר הראל ומר פורת מסרו הכל בפרוטרוט.

י' גיל:

כי שאלת שאלה שנובעת ממערכת היחסים, שאותה רציתי להביא כדוגמא, שבה הסכמה בין שני החברים לא התקבלה על דעת ההנהלה והדבר שונה. אני אומר זאת על-סמך העתונים.

א' פורת:

אני רוצה לומר לך משהו בענין הזה. נכון שענין ההתפטרויות התקבל על דעת שני החברים שיושבים פה. אני רוצה גם שתדע שענין ההתפטרויות התקבל על דעת כל חברי הוועד המנהל והצעד שנקטנו בו אושר על-ידם באותו יום טלפונית, ולמחרת היום, בישיבת הוועד המנהל, הם שינו את דעתם. את זה לא קראת בעתונים, מפני שמי ש"מפמפם" את העתונים לא מעוניין שדברים כאלה יתפרסמו. ומי "מפמפם" את העתונים? אותם חברי הוועד המנהל שבליה הקודם אישרו ובבוקר התכחשו לאישורם, מפני שבינתיים הם כבר קבלו כמה הנחיות פוליטיות מכל מיני כיוונים.

מליאת רשות השידור, שתמיד היתה גוף מיותר, היום היא גוף מיותר לחלוטין. הוועד המנהל מורכב על-פי חלוקה פוליטית ברורה, ואם אתה הולך בקו של מינהל תקין, בקו המקצועי הטהור, תמיד תתנגש עם הוועד המנהל, ולא משנה מה הרכבו.

אחת הצרות הצרות של רשות השידור קשורה בעובדה שהוועד המנהל נקרא ועד מנהל על-פי החוק. זה לא ועד מנהל, זה מועצת מנהלים, זו פונקציה אחרת. כאשר החוק מכנה את החבורה הנחמדה הזאת של אנשים, שכל אחד מהם הוא איש טוב, ועד מנהל, מאותו רגע הם כבר לא אנשים טובים. הם טובים ביחס לפונקציה שלהם ונדמה להם שהם צריכים להתערב בכל דבר. כאשר הגוף הזה מתכנס כל שבוע, כל המערכת הזאת עסוקה בוויכוחים ובהכנות לקראת הישיבה עם כל המנהלים, ואני לא מכיר אף לא צבא אחד בעולם שיש לו 8 רמטכ"לים. אין דבר כזה.

חזרנו כעת מה"ג'נרל אסמבלי" של ה-BBC ועשינו שם סקר קטן. שאלנו רשויות שידור מכל אירופה, שדומות לנו פחות או יותר, כל כמה זמן מתכנס ה"בורד" שלכם? אנחנו המדינה היחידה בעולם, מלבד בלגיה, שה"בורד" שם מתכנס אחת לשבוע. בכל המדינות בעולם הוא מתכנס אחת בחודשיים או אחת בחודש, והקיצוני ביותר זה ה-BBC שמתכנס אחת לשבועיים.

החוק אומר שהוועד המנהל קובע לעצמו את סדרי העבודה, והם קבעו כל שבוע. זו צרה צרורה שמפריעה מאד בעבודה, ביחוד לניהול השוטף. אם אני צריך כל שבוע לתת דין-וחשבון ל-7 חברים על כל מהלך ועל כל צעד שאני עושה, אין לי זמן לעשות כלום. אבל אנחנו ננסה לשנות את זה. אני בדעה שהיושב-ראש הוא האיש שיש לו הסמכות לקבוע את מועדי הישיבות ואת סדר-היום של הישיבות. אם גם הדבר האלמנטרי הזה לא מובן שם, אנחנו באמת אבודים.

י' גיל:

מה יקרה אם היושב-ראש יחליט שהוועד המנהל יתכנס פעם בשבועיים במקום פעם בשבוע?

א' פורת:

הם יכולים להצביע נגד.

י' גיל:

הם יכולים להצביע נגד, אבל הוא הודיע להם שהוא החליט כך. הממשלה מינתה את

יו"ר הוועד המנהל ויש לו סמכות לקבוע. אני רוצה להבין מה הבעיה.

א' פורת:

אני אגיד לך מה יכולה להיות הבעיה. אם החלטת היושב-ראש לא תמצא חן בעיני חברי הוועד המנהל, הם יכולים לקבל החלטה שמבטלת את החלטת היושב-ראש, מפני שסעיף 19(1) של חוק רשות השידור מקנה לוועד המנהל סמכות גורפת לדון בכל ענין ולקבל החלטות. הם יכולים לדון בהצעת היושב-ראש להתכנס אחת לשבועיים ולהחליט שהם לא מקבלים אותה, שהם רוצים להתכנס כל שבוע. זה אבסורד.

א' הראל:

המליאה פועלת באמצעות ועדות. עד עכשיו לא הרכבנו אותן. הבאתי לישיבת המליאה את הרשימה ובקשתי שכל אחד ירשום לאיזו ועדה הוא רוצה להצטרף כדי שנתחיל לפעול. הם אמרו: מי אמר שאלה הוועדות? אנחנו רוצים ועדות אחרות. למשל, אנחנו רוצים ועדה לענין החדשות.

א' פורת:

לענין התזמורת. לפני שנה התזמורת היתה בסכנת חיסול ואנחנו עשינו כל שביכולתנו על-מנת שהאסון הזה לא יקרה והקמנה את העמותה בשיתוף עם קרן ירושלים, עיריית ירושלים ומשרד החינוך והתרבות, כאשר בתוך העמותה הזאת, חלק הארי של התקציב הוא של רשות השידור. נגני התזמורת עדיין נחשבים כעובדי רשות השידור, אבל הקמת העמותה איפשרה להעמיד לרשות התזמורת תקציב הרבה יותר גדול כדי שהיא תוכל לשמור על רמתה ולהתחיל לפעול.

הענין הזה בעצם פועל על-פי המתכונת החדשה של העמותה והוא עדיין לא סופי ולא חוקי, מפני שמליאת רשות השידור צריכה לאשר את העמותה, ואז הדבר צריך לבוא לאישור הממשלה. כל זמן שאין אישור המליאה הממשלה לא יכולה להחליט בענין, וכל זמן שאין החלטת ממשלה המתכונת החדשה הזאת עדיין לא מסודרת פורמלית.

אני מקווה שבישיבת המליאה הקרובה נוכל להעביר את ההחלטה הזאת ואז הענין יועבר על-ידי שר החינוך והתרבות לדיון בממשלה. אני מקווה שגם הממשלה תראה בכך רעיון מבורך והתזמורת תצא לדרך המלך.

התזמורת שלנו חזרה לפני כמה שבועות מסיוור בארצות-הברית. היא השתתפה שם באירועים שקשורים ביום העצמאות ה-40 של המדינה. הבקורות בעתונות היו יוצאות מן הכלל. אני חושב שיש לנו סיבה טובה מאד להיות שבעי-רצון וגאים בתזמורת הזאת.

היו"ר נ' רז:

אני שמח שהתזמורת עומדת על רגליה היא כעמותה עצמאית שצריכה לפעול באופן בלתי-תלוי. התזמורת הביאה לארץ מנצח חדש ונאחל להם כל טוב והצלחה.

אנחנו מודים לכם על המידע הרב הזה ואני מאחל לכם, בשם כל חברי הוועדה, שהרשות תעלה על הפסים הנכונים.

בענין הרשת השניה אני רוצה לומר כחבר הוועדה המיוחדת לענין זה, שאני לא מקבל את עמדתכם. זה גם הלך הרבה יותר רחוק בהכנת החוק להקמת הרשת השניה, אם הליכוד ימשיך להפריע לקבלת החוק.

א' פורת:

עוד שעות שידור אנחנו צריכים?

היו"ר נ' רז:

לגבי הדברים האלה אין לי שום ספק. אני חושב שאנחנו ניזום ישיבה מיוחדת

בענין הזה עם שר התקשורת.

א' פורת:

בינתיים הם ממשיכים בשידורי הפיראטי.

היו"ר נ' רז:

עד שיפריעו להם או היועץ המשפטי לממשלה, או תקציב, או דבר אחר.

באשר להצעה לסדר-היום של חברת-הכנסת גרוסמן, אני מבין שהיא שובתת רעב. אני לא מתאר לעצמי שאנחנו נזמן אתכם עוד פעם לחזור על כל הנושא הזה. חברת-הכנסת גרוסמן העלתה שורה של טענות כלפי רשות השידור.

א' הראל:

אני הייתי נוכח בדיון. 95% של הטענות שהעלתה חברת-הכנסת גרוסמן הופנו לאופן ניהול הרדיו על-ידי גדעון לב-ארי, לא נגדנו. בסוף היא העירה כמה הערות, אבל בסך-הכל היא אמרה דברים נכונים ואותם אנחנו נשנה עכשיו.

היו"ר נ' רז:

היא דיברה על עוד כמה היבטים של עבודת רשות השידור, שעל רובם עמדתם כאן. אינני חושב שיש טעם לחזור עליהם מחדש. כך שאנחנו נגיש את מסקנותינו ואת המלצותינו לאור הדברים ששמענו ולמדנו בישיבה זו בהעדרה של חברת-הכנסת גרוסמן.

תודה רבה לכם. הישיבה נעולה.

הישיבה הסתיימה בשעה 12.35